

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΣΑΣ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ 15Α - 105 57 ΑΘΗΝΑ

Τηλ.: 210 3236 547 - 210 3245 375 - 210 3221 316

Fax : 210 3221 314

www.doe.gr - email: secretariat@doe.gr

Αρ. Πρωτ. 1455

Αθήνα 15/3/2021

Προς

Τους Συλλόγους Εκπαιδευτικών Π.Ε.

Θέμα: Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Σχολικών Μονάδων

Με την Υπουργική Απόφαση 13423/ΓΔ4/Φ.Ε.Κ.491/Β/9-2-2021 το Υ.ΠΑΙ.Θ. προχωρά στην υλοποίηση του άρθρου 37 του Ν.4692/2020 στο οποίο προβλέπεται πως «από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής, κάθε σχολική μονάδα οφείλει να έχει εγκεκριμένο εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας στον οποίο αναφέρονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία της».

Η ανάγνωση της Υ.Α. σε συνδυασμό με τον Ν.4692 και τα σχέδια Ενδεικτικού Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας για το Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό Σχολείο που συντάχθηκαν από το Ι.Ε.Π. φανερώνει πως, για μια ακόμη φορά, η πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ. αντιμετωπίζει ένα εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα με-προχειρότητα και προφανείς σκοπιμότητες, επιχειρώντας να δώσει συγκεκριμένη κατεύθυνση, περιεχόμενο και νοηματοδότηση. Ουσιαστικά επιχειρεί να προωθήσει «Εσωτερικό Κανονισμό» αλλά με «Εξωτερικά πεδία» και Εξωτερική Έγκριση.

Καθόλου τυχαίο δεν μπορεί να θεωρηθεί το γεγονός ότι αμέσως μετά την έκδοση της Υ.Α. ξεκίνησε η άσκηση πιέσεων προς τους εκπαιδευτικούς από Περιφερειακούς Διευθυντές, Διευθυντές Εκπαίδευσης και Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου με κύκλο τηλεδιασκέψεων στην κατεύθυνση της άμεσης σύνταξης Εσωτερικών Κανονισμών αν και η ίδια η Υ.Α. δεν θέτει αποκλειστικές προθεσμίες. Εντάσσει, μάλιστα, την τήρησή του, ως ένα από τους δεκάδες δείκτες, στην εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση σχολικών μονάδων στον θεματικό άξονα 9.

Το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. με οδηγό του την, ομόφωνα, ψηφισμένη από την 69^η Γ.Σ. του κλάδου θέση για την αναγκαιότητα «της σύνταξης κανονισμού λειτουργίας σχολείων... που θα ενισχύει την αποκέντρωση και την αυτοδιοίκηση σε επίπεδο σχολικής μονάδας και θα οριοθετεί τις αρμοδιότητες των διαφόρων οργάνων σε τοπικό και Νομαρχιακό επίπεδο», επισημαίνει πως το περιεχόμενο και η φιλοσοφία του Εσωτερικού Κανονισμού που προωθεί η πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ. παρουσιάζει σειρά εξαιρετικά σοβαρών προβλημάτων.

Οι Σύλλογοι Διδασκόντων, ως κυρίαρχο αποφασιστικό όργανο σε επίπεδο σχολικής μονάδας, θα πρέπει να προχωρήσουν στη σύνταξη των Εσωτερικών Κανονισμών να λειτουργήσουν, όπως πάντα κάνουν, με γνώμονα τη διασφάλιση του, απαραίτητου, παιδαγωγικού κλίματος και τη δημοκρατική λειτουργία του σχολείου. Θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους ότι **τα πρότυπα κανονισμών που έχουν συνταχθεί από το Ι.Ε.Π. είναι ενδεικτικά και όχι δεσμευτικά** ενώ κάποια σημεία τους δεν είναι δυνατόν να έχουν αναφορά στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και σε περίπτωση που υιοθετηθούν μόνο αρνητικές επιπτώσεις θα έχουν στο παιδαγωγικό κλίμα και τη φυσιογνωμία των σχολικών μονάδων. Κανονισμοί, επίσης, οι οποίοι είχαν ήδη συνταχθεί και λειτουργούσαν θετικά για τις σχολικές μονάδες, δεν υπάρχει κανένας απολύτως λόγος να αλλάξουν.

Για το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. τα πλέον προβληματικά σημεία της διαδικασίας υλοποίησης του εσωτερικού κανονισμού είναι:

- Η άρση του κυρίαρχου ρόλου του Συλλόγου Διδασκόντων, κυρίως στα ολιγοθέσια δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία, καθώς στη διαμόρφωσή του κανονισμού συμμετέχει το σύνολο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων και ο εκπρόσωπος του Δήμου. Αυτό, στην περίπτωση των ολιγοθέσιων σχολικών μονάδων δημιουργεί τη στρέβλωση να υπερτερούν αριθμητικά του συλλόγου διδασκόντων τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων (ο Σύλλογος θα πρέπει να είναι νόμιμα συστημένος με απόφαση Πρωτοδικείου και το Δ.Σ. του να έχει προκύψει από εκλογικές διαδικασίες μετά από Γενική Συνέλευση) και ο εκπρόσωπος του Δήμου, με αποτέλεσμα ο κανονισμός να μη διαμορφώνεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων. Αν και πρόκειται για εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας σχολικής μονάδας εδώ η διαμόρφωσή του επιβάλλεται εξωτερικά. **Άμεσα η πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ. πρέπει να επανορθώσει θέτοντας ως προϋπόθεση τον κυρίαρχο χαρακτήρα του Συλλόγου Διδασκόντων για τη λήψη απόφασης.**
- Οι παιδαγωγικά ανεπίτρεπτες, επιζήμιες και αναχρονιστικές αναφορές στην Υ.Α. οι οποίες παραπέμπουν σε μοντέλα αυταρχικής παιδαγωγικής προσέγγισης άλλων, όπως «μαθητές που προσέρχονται με καθυστέρηση παραμένουν σε καθορισμένο, εκ των προτέρων, χώρο στο Σχολείο και εισέρχονται στην τάξη τους, μετά την ολοκλήρωση της τρέχουσας διδακτικής ώρας», «...τα σχολικά παραπτώματα θα αντιμετωπίζονται από το σχολείο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και με γνώμονα την αρχή ότι η κατασταλτική αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων πρέπει να είναι η τελευταία επιλογή, χωρίς όμως να αποκλείεται ως παιδαγωγικό μέτρο» και άλλες παρόμοιες. Πρακτική, Λεξιλόγιο και σκεπτικό εντελώς ξένα προς τη στοχοθεσία της δημόσιας εκπαίδευσης. Η εκπαίδευση προλαμβάνει, διαπαιδαγωγεί, διαμορφώνει αυριανούς δημοκρατικούς πολίτες, δεν έρχεται να επιβάλλει ποινές, ως δύναμη καταστολής σε μικρούς μαθητές. Άλλωστε επιδεικνύεται και μεγάλη προχειρότητα στη σύνταξη της πρότασης του Ι.Ε.Π. καθώς είναι σαφές ότι στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση δεν προβλέπονται «κατασταλτικά μέτρα» σε βάρος των μαθητών.

Επομένως οι Σύλλογοι Διδασκόντων δεν πρέπει να συμπεριλάβουν στον κανονισμό τέτοιου είδους προβλέψεις.

Όπως, τονίσαμε και παραπάνω οι κανονισμοί που έχει συντάξει το Ι.Ε.Π. είναι μόνο ενδεικτικοί και σε τίποτα σε δεσμεύουν τους Συλλόγους Διδασκόντων. Περιέχουν, άλλωστε, σειρά σημείων που γεννούν προβληματισμό και καλό θα είναι οι συνάδελφοι να τα προσέξουν αν ανατρέζουν σε αυτούς (π.χ. η έγκαιρη ενημέρωση των γονέων για έκτακτες αλλαγές στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα οι οποίες προκύπτουν συχνά αυθημερόν, η άστοχη «ανάθεση» της αναστοχαστικής διαδικασίας της μελέτης στους γονείς, η αντικατάσταση της λειτουργίας των εκπαιδευτικών στο πλαίσιο των Αναλυτικών Προγραμμάτων από αυτήν στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής, η αποποίηση της ηγεσίας του Υ.ΠΑΙ.Θ. της ευθύνης για τη διαρκή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η αποκλειστική της ανάθεση στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, η αναφορά στον «Σύμβουλο σχολικής ζωής» ο οποίος δεν υφίσταται, η ανάθεση του συνόλου της ευθύνης για την «προστασία από πιθανούς κινδύνους» αποκλειστικά στους εκπαιδευτικούς δίχως την παραμικρή αναφορά στις ευθύνες και υποχρεώσεις των Δήμων για τον τακτικό, ενδελεχή έλεγχο και συμμόρφωση των σχολικών κτηρίων στις προβλέψεις των διατάξεων για την καταληλότητά τους με την έκδοση αντίστοιχων πιστοποιητικών (στατική - στάθμισης σεισμικού κινδύνου, πυρόσβεσης κ.λπ.)

Για το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. είναι απαραίτητη η σύνταξη και τήρηση από τον Σύλλογο Διδασκόντων Εσωτερικού Κανονισμού στις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ο οποίος θα βασίζεται στις σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις και θα συμβάλλει στην προαγωγή κλίματος συνεργασίας σε κάθε σχολική μονάδα. Ενός κανονισμού που θα κινείται στα πλαίσια της λειτουργικότητας της σύνθετης καθημερινότητας μέσα στα σχολεία, που ασφαλώς δε θα βρίθει από ιδεολογικές και θεσμικές αναφορές που αμφισβητούν την παιδαγωγική ελευθερία και τον κυρίαρχο ρόλο του Συλλόγου Διδασκόντων. Άλλωστε, η συντριπτική πλειονότητα των εκπαιδευτικών, με συναίσθηση του παιδαγωγικού τους ρόλου, μέσα από τους συλλόγους διδασκόντων, αντιμετωπίζουν καθημερινά τα πολλά και μεγάλα προβλήματα που ταλανίζουν τους ίδιους, τους μαθητές και τους γονείς των μαθητών. Στην κατεύθυνση αυτή υπάρχουν και εφαρμόζονται εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργία σε πολλές σχολικές μονάδες.

Το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. εκτιμά πως όλα τα παραπάνω δεν τα θέτει ως στόχο και, φυσικά, δεν τα επιτυγχάνει η κοντόφθαλμη και ξένη προς το δημόσιο σχολείο, πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ. η οποία οφείλει, έστω και την τελευταία στιγμή, να αντιληφθεί το μέγεθος των ευθυνών της για το δημόσιο σχολείο και να προσέλθει, με ουσιαστικό τρόπο, στο τραπέζι του διαλόγου με τη Δ.Ο.Ε. (κάτι που είχε ζητηθεί και για το θέμα του εσωτερικού κανονισμού από τον Αύγουστο του 2020).

Το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. καλεί τους συλλόγους διδασκόντων των σχολικών μονάδων να συντάξουν τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας των σχολείων, αφού λάβουν υπόψη τους όλες τις επισημάνσεις για τα προβληματικά σημεία, στηριγμένο στις παιδαγωγικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία των σχολικών μονάδων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, στην

κατεύθυνση της δημιουργίας και διατήρησης κλίματος αμοιβαίου σεβασμού στα δικαιώματα (και τις υποχρεώσεις) εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων ώστε να διατηρούνται όλες οι συνθήκες που κάνουν κάθε σχολείο δημιουργική κοινότητα μάθησης. Καλούμε επίσης τα στελέχη της εκπαίδευσης (Περιφερειακούς Διευθυντές, Διευθυντές/ντριες Εκπαίδευσης και Σ.Ε.Ε.) να σταματήσουν κάθε μορφής πίεση προς τους Συλλόγους Διδασκόντων και να σταθούν αρωγοί στο δύσκολο έργο τους.

